

28 AUG 2014

Justis – og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 DEP

0030 Oslo

Dykkar ref:
14/2774-TNØ

Vår ref:

Sakshandsamar
Tore Vaagen

Direktetelefon

Dato
26.08.14

**ENDRINGAR I UTLENDINGSLOVA OG –FORSKRIFTA (GJENNOMFØRING AV
EURODAC-FORORDNINGA AV 2013 I NORSK RETT) - HØYRINGSUTTALE**

Eg syner til dykkar utsending av 06.06.14.

Vedlagt følgjer uttale frå Driftsoperatørforumet (DROF).

For styret

Tore Vaagen

ENDRINGER I UTLENDINGSLOVEN OG FORSKRIFTEN (GJENNOMFØRING AV EURODAC-FORORDNINGEN AV 2013 I NORSK RETT)

Driftsoperatørforum (DROF) takker for anledningen til å gi sin uttalelse i forbindelse med endringer i utlendingsloven og forskriften på bakgrunn av gjennomføring av Eurodac-forordningen i norsk rett.

DROF tar til etterretning at gjeldende Eurodac-forordning (rådsforordning (EF) nr. 2725/2000 er en del av allerede eksisterende samarbeidsavtale mellom Norge og EU gjennom tilknytningsavtalen inngått i 2001 og en del av norsk utlendingslovgivning. Derfor fokuserer vi her kun på de endringer som er foreslått for gjennomføring av ny Eurodac-forordning (EU) nr. 603/2013 av 26. juni 2013.

Vi konstaterer at forordningen av 2013 inneholder forbedringer mht overføring av fingeravtrykk og sletting av data. Økt sikkerhet på dette området er etter DROFs mening av avgjørende betydning både av hensyn til den enkelte asylsøkers personvern og av sikkerhetsmessige grunner for asylsøkere slik som forbud mot overføring av opplysninger til tredjeland og organisasjoner. Vi konstaterer også at Eurodac-forordningen nå også vil inneholde opplysninger om når et medlemsland vil benytte unntaksbestemmelsene i Dublin-forordningen («discretionary clauses») hvilket vil kunne gjøre systemet mer oversiktlig i forhold til når land påtar seg å behandle en asylsøknad utenom de fastlagte kriteriene.

Vi støtter forslaget om implementering i norsk rett ved at forordningen gjennomføres direkte (på samme måte som også Dublin III forordningen er gjennomført), slik Justisdepartementet foreslår. Dette kan sikre at gjennomføringen av forordningen blir presis og dessuten at man unngår tvil om innhold i norsk lov og forskrift i forhold til tilsvarende gjennomføring hos våre europeiske samarbeidspartnere.

Men DROF finner grunn til å påpeke at det gir grunn til en viss bekymring at formålet med forordningen utvides sammenliknet med den opprinnelige Eurodac-forordningen og vi merker oss at dette forutsetter en ny tilknytningsavtale mellom Norge og EU.

Dette nye innebærer at rettshåndhevende myndigheter gis adgang til å anmode om å sammenlikne fingeravtrykksopplysninger med opplysninger som er lagret i sentralsystemet for å forebygge, avsløre eller etterforske terrorisme og annen alvorlig kriminalitet. Samtidig som vi har forståelse for effektiviseringshensyn når det gjelder bruk av ulike, europeiske dataregistre, anser vi det i utgangspunktet som uheldig at Eurodac-registeret kan benyttes til formål som kan bidra til å knytte et kriminalitetsstigma til asylsøkere idet rettshåndhevende myndigheter kan benytte Eurodac-registeret til kriminalitetsbekjempelse. Per i dag er Eurodac-registeret kun tilgjengelig for å identifisere hvilket land som skal ha ansvaret for å behandle en asylsøknad, med andre ord, for effektivisering av Dublin-samarbeidet.

Samtidig er vi kjent med at da EU Kommisjonen la frem sitt forslag om utvidelse av formålet for EU-rådet og parlamentet, hadde Kommisjonen vurdert asylretts-, personverns- og proporsjonalitetsspørsmålet knyttet til endringsforslaget svært inngående både internt og i samarbeid med eksterne interessehavere som UNHCR og ECRE. Spørsmålet om personvern hensyn var prøvd opp mot EUs Menneskeretts charter art 8 og EMK art 8(2) og det samme gjelder spørsmålet om asylrett i Charterets art 18. På bakgrunn av dette, inneholder

Eurodac-forordningen av 2013, til tross for utvidet formål om kriminalitetsbekjempelse, også viktige, nye rettssikkerhetsgarantier som forbudet mot å gi opplysningene til tredjeland og organisasjoner og at rettshåndhevende myndigheter kun kan benytte Eurodac i tilfeller hvor det er alvorlig grunn til å mene at en asylsøker har tilknytning til terrorisme eller alvorlig kriminalitet. Myndighetene har dessuten plikt til å informere asylsøker om bruken av registeret.

DROF anser derfor, på bakgrunn av slike rettskikkekhetshensyn og den europeiske debatten som har vært, at de ulike hensyn har vært grundig vurdert før det ble vedtatt å utvide Eurodac-forordningen. Vi forutsetter derfor at når en avtale om dette er fremforhandlet og norsk gjennomføring skal gjøres, må tilsvarende hensyn bli nøye gjennomgått og tilpasset eksisterende lovgivning også på norsk side.